

ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ІТ-ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ

УДК 330.322:334.711

Борох А. Ю., студентка 4 курсу
факультету економіки і права
ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Анотація. Проблема управління інвестиційною діяльністю на підприємстві придбала надмірну гостроту, тому що відсутній структурований механізм управління інвестиціями і залучення інвесторів для реалізації проектів. ІТ-ринок для активного розвитку потребує постійного інвестування. Підвищення інвестиційної привабливості ІТ-підприємства залежить від правильності вибору заходів для залучення потенційних інвесторів.

Ключові слова. Інвестиційна привабливість, проект, інформаційні технології, інвестиції, інвестор, критерії інвестиційної привабливості.

Annotation. The problem of managing investment activity at the enterprise acquired excessive acuity. This situation is due to the lack of a structured mechanism for managing investments and attracting investors to implement projects. The IT market for active development requires constant investment. Increasing the investment attractiveness of an IT enterprise depends on the right choices to attract potential investors.

Keywords. Investment attractiveness, investments, project, information technology, investor, criteria of investment attractiveness.

У сучасних умовах обмеженості власних ресурсів підприємства потребують грошових надходжень від інвесторів. Для зміцнення інвестиційного потенціалу підприємств необхідно підвищити їх інвестиційну привабливість з урахуванням умов і факторів зовнішнього і внутрішнього середовища. Особливо це стосується галузей, які знаходяться на етапі становлення або активного розвитку. Саме тому на даному етапі розвитку економіки зростає актуальність науково-теоретичних досліджень і практичних розробок в сфері формування високої інвестиційної привабливості ІТ-підприємств.

Дану проблему досліджували багато зарубіжних і вітчизняних учених такі як К. В. Балдін [1], В. М. Гриньова [2], Д. О. Єндовицький [3], Л. В. Леонова [4], І. В. Разумов [5], Н. Ю. Трясіцина [6], але конкретні шляхи підвищення інвестиційної привабливості підприємства не були виявлені. Мета роботи полягає у визначення шляхів підвищення інвестиційної

привабливості ІТ-підприємства в сучасних умовах господарювання. Дана тема актуальна, оскільки ця економічна галузь має значну залежність від інвестиційної привабливості та потребує систематизації існуючих підходів до вивчення та аналізу інвестиційної привабливості ІТ-підприємств.

Інформаційні технології у сучасному світі включають в себе комплекс методів та процедур, за допомогою яких реалізується багато функцій, а саме збирання, передавання, оброблення, зберігання та доведення до користувача інформації за допомогою комплексу технічних засобів. У Доповіді Конференції ООН з торгівлі й розвитку інформаційно-комунікаційні технології визнані сферою, де інновації втілюються в життя з найбільшою швидкістю і дають найвідчутніший ефект. Останні 10 років світовий ринок інформаційних технологій є найбільш перспективним. У січні 2018 року через звіт аналітичної компанії Gartner [7] стало відомо, що світові витрати на інформаційні технології (ІТ) в 2017 році збільшилися на 7,8% і перевищили \$ 2,5 трлн.

Вітчизняний ринок інформаційних технологій перебуває на стадії активного становлення. Проаналізувавши статистичні дані можна побачити, що з кожним роком збільшується кількість підприємств сфери інформаційних технологій, що наведено у табл. 1.

Таблиця 1

Кількість підприємств, кількість зайнятих та найманих працівників на підприємствах за видом економічної діяльності
"Інформація та телекомунікації"

Роки	Кількість підприємств		Кількість зайнятих працівників		З них кількість найманих працівників	
	одиниць	у % до підсумку	тис. осіб	у % до підсумку	тис. осіб	у % до підсумку
2010	13189	100,0	233,5	100,0	231,0	100,0
2011	14372	100,0	231,4	100,0	228,8	100,0
2012	13448	100,0	219,5	100,0	216,2	100,0
2013	14885	100,0	218,1	100,0	214,6	100,0
2014	15019	100,0	237,7	100,0	234,6	100,0
2015	15317	100,0	242,4	100,0	239,3	100,0

Як видно з табл. 1, у 2015 році кількість ІТ-підприємств зросло до 15317, а кількість зайнятих працівників в ІТ-галузі склала 242,4 тис. осіб.

ІТ-ринок в Україні один з найбільш популярних і швидкозростаючих ринків праці. У 2015 році кількість найнятих працівників становила 239,3 тис. осіб.

Завдяки розширенню мережі доступу до Інтернету та збільшення кількості ІТ-підприємств протягом 2010-2015 років обсяг реалізованої продукції збільшувався, що можна побачити у табл. 2

Таблиця 2

Обсяг реалізованої продукції (товарів, послуг) підприємств за видом економічної діяльності "Інформація та телекомунікації"

Роки	За інституціональним підходом		За функціональним підходом	
	млн.грн	у % до підсумку	млн.грн	у % до підсумку
2010	65925,6	100,0	66015,1	100,0
2011	74348,2	100,0	74035,0	100,0
2012	79354,9	100,0	78478,5	100,0
2013	80410,4	100,0	79291,7	100,0
2014	84103,6	100,0	83191,0	100,0
2015	100590,4	100,0	99656,5	100,0

Виходячи з даних, наведених у табл. 2, можна побачити стрімке зростання обсягів реалізованих товарів та послуг ІТ-підприємствами України. ІТ-технології мають достатньо великий потенціал з точки зору інвестора. З кожним роком кількість ІТ-підприємств та обсяги реалізованої продукції збільшуються, ІТ ринок зростає та потребує фінансової підтримки та розвитку. Тому стає актуальна проблема підвищення інвестиційної привабливості ІТ-підприємства.

Узагальнюючи наукову літературу за даною темою [4-6], можна виділити такі заходи для підвищення інвестиційної привабливості ІТ-підприємства: 1) бізнес планування; 2) підвищення рейтингу кредитної історії; 3) висока унікальність проекту. Розглянемо ці заходи більш детально.

Одним із заходів для підвищення інвестиційної привабливості ІТ-підприємства є бізнес планування. Для цього потрібно провести аналіз стану підприємства, а потім визначити подальшу стратегію розвитку, скласти комплекс заходів, орієнтований на підвищення інвестиційної привабливості. Для інвестора стратегія показує те, як підприємство

бачить свої довготривалі перспективи, це більш важливо для інвесторів, які планують тривалі інвестування в ІТ-підприємства, а не в окремих проект. Після створення довготривалої стратегії та розвитку, підприємство може приступити до бізнес-планування. У бізнес-плані слід детально розглянути всі критерії діяльності, підтверджуючи розрахунками необхідний обсяг інвестицій і скласти схему фінансування. План грошових потоків, розраховуваний в бізнес-плані, дає можливість інвестору оцінити здатність підприємства повернути позикові кошти, а також передбачити чи зможе підприємство виплатити відсотки [4]. Бізнес-план ІТ-проекту надає інвестору змогу побачити аргументовані строки виконання проекту та економічний ефект від нього. Для інвесторів ІТ-ринку важливим фактором є не тільки фінансові показники підприємства, а й сама концепція проекту.

Наступним заходом, який може втілити ІТ-підприємство для підвищення інвестиційної привабливості є формування кредитної історії та підвищення її рейтингу, тому що вона дає можливість інвестору побачити досвід підприємства щодо освоєння зовнішніх інвестицій і виконання зобов'язань перед інвесторами і кредиторами.

Для ІТ-сфери важливим заходом для залучення інвестиційних коштів є унікальність виконуваного проекту. Це обумовлено тим, що ІТ-ринок швидко зростає та постійно розвивається, щоразу відкриває нові мікро-ніші, тому ІТ-підприємство повинно випускати на ринок не тільки якісні товари та послуги, а й інноваційні.

Інвестиційна привабливість займає важливе місце в життєдіяльності будь-якого підприємства, особливо це стосується ІТ-підприємств, які як правило розробляють індивідуальні проекти, тому слід приділяти значну увагу на підвищення рівня факторів, які оцінює інвестор. Організації потрібно взяти за основу регулярний моніторинг і коригування інвестиційної привабливості, це дозволить залучити інвесторів, підвищити рівень рентабельності та ефективності системи управління. Реалізація таких заходів призведе до прискорення процесу залучення додаткових ресурсів, збільшення їх обсягів і зниження їх вартості.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Балдін К. В. Інвестиційне проектування : підручник / К. В. Балдін, А. В. Рукосуєв, І. І. Передеряєв, Р. С. Голов. – Дашков и К, 2014, – 366 с.
2. Гриньова В. М. Інвестиційний менеджмент: навч. посіб. / В. М. Гриньова, В. О. Коюда, Т. І. Лепейко, Ю. М. Великий. – Х.: Інжек, 2004. – 368 с.
3. Єндовицький Д. О. Комплексний аналіз і контроль інвестиційної діяльності / Д. О. Єндовицький. – М.: ФіС, 2009. – 400 с
4. Леонова Л. В. Методика оцінки інвестиційної привабливості підприємств-виконавців інвестиційних проектів / Л. В. Леонова. – К.: ІДТА, 2009 . – 67 с.
5. Разумов І. В. Реструктуризація діяльності на підприємстві / І. В. Разумов. – Фінанси і кредит, 2011. – 60 с.
6. Трясіцина Н. Ю. Комплексна оцінка інвестиційної привабливості підприємств / Н. Ю. Трясіцина. // Економічний аналіз. – № 18. – 2011. – С.5–8.
7. Офіційний сайт дослідницької та консалтингової компанії Gartner [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.gartner.com/technology/>.

Науковий керівник:

к.е.н., доцент

кафедри економіки підприємства

та менеджменту

Н. В. Лепетюха